

પ્રેમભક્તિ-ગ્રંથમાલાના

નવીન ગ્રન્થો

પ્રથમાવૃત્તિની સાલ

૧૭, શકુન્તલાનું સંભારણું	૧૯૨૬
૧૮, યુગપલટો અને મહાસુદર્શન	૧૯૨૭
૧૯, ઉદ્ધોધન	૧૯૨૭
૨૦, અર્ધશતાબ્દિના અનુભવબોલ	૧૯૨૮
૨૧, સંસારમન્થન	૧૯૨૭
૨૨, વિશ્વગીતા	૧૯૨૭
૨૩, ઇન્દુકુમાર, અંક ૨ નો	૧૯૨૭
૨૪, ન્હાના ન્હાના રાસ, ભાગ ૨ નો	૧૯૨૮
૨૫, ગીતમંજરી	૧૯૨૮

. ત્રીજી આવૃત્તિ : વસન્તોત્સવ; જ્યા-જયન્ત; ઉપા

૧૯૨૮માં છપાશે

પ્રથમાવૃત્તિ : યોધપર્વણી; પાંચ ઉપનિષદો સમશ્લોકી ;

બીજી આવૃત્તિ : શકુન્તલાનું સંભારણું ; કેટલાંક કાવ્યો;

ત્રીજી આવૃત્તિ : ઇન્દુકુમાર, અંક ૧ લો.

ચત્વી આવૃત્તિ : ન્હાના ન્હાના રાસ, ભાગ ૧ લો.

પ્રેમભક્તિ-ગ્રન્થમાલા

પ્રથમાવૃત્તિની સાલ

૧, ડેટલાંક કાવ્યો, ભાગ ૧ લો	૧૯૦૩
૨, રાજમૂત્રોની કાવ્યત્રિપુટિ	૧૯૦૩-૦૫-૧૧
૩, વસન્તોત્સવ	૧૯૦૫
૪, ડેટલાંક કાવ્યો, ભાગ ૨ નો	૧૯૦૮
૫, ઈન્દુકુમાર, ગ્રંથ ૧ લો	૧૯૦૯
૬, ન્હાના ન્હાના રાસ, ભાગ ૧ લો	૧૯૧૦
૭, શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા, સમ્પ્રલોકી	૧૯૧૦
૮, જયા-જયન્ત	૧૯૧૪
૯, મેઘદૂત-સમ્પ્રલોકી	૧૯૧૮
૧૦, ઉપા	૧૯૨૧
૧૧, ચિત્રદર્શનો	૧૯૨૨
૧૨, રાજર્ષિ ભરત	૧૯૨૨
૧૩, પ્રેમકુંજ	૧૯૨૪
૧૪, પ્રેમભક્તિ-ભજનાવલિ	૧૯૨૪
૧૫, સાહિત્યમન્થન	૧૯૨૪
૧૬, વૈષ્ણવી ગોડપ ગ્રન્થો, સમ્પ્રલોકી	૧૯૨૫

પ્રેમભક્તિ-ગ્રન્થમાલા

ગીતમંજરી

ન્યાનાલાલ દલપતરામ કવિ

ૐ
પ્રેમ અને ત્યાગ.

વિ. સં. ૧૯૮૪

ક. સ. ૧૯૨૮

કોમલ ~~સ્વચ્છ~~ ~~સીએસ~~ ૩૧.૧૭/ —

કર્તાને માટે સ્તુતિ

પ્રકાશક : ન્હાનાલાલ દલપતરામ કવિ,

આવૃત્તિ પહેલી : 31,477 ભદ્ર. અમદાવાદ
પ્રત ૨૩૦૦

પ્રેમભક્તિ-અથમાલાના આકૃતિયા

- ૧, અમદાવાદ : શ્રી જીવનલાલ અમરશી, પીરમશા રોડ
શ્રી ખગયતા મુદ્રણકલા મન્દિર, ચાર રસ્તા
શ્રી મુન્દરીમુખેશ ઓફિસ, આકાશોદ્ધવાની પોળ
શ્રી શંભુલાલ જગશી, મદદપુર
- ૨, મુંબઈ : શ્રી ગુજરાતી પ્રેસ, ડોટ
શ્રી જીવનલાલ એન્ડ સન્સ, લાટિયા
મહાજનવાડી, કાલકોટ્ટેવી
શ્રી સી. હિંમતલાલની કંપની, પોપટવાડી
શ્રી ગદુલાલ ને કંપની, પ્રાર્થનાસમાજ કને, ગિરગામ
- ૩, સુરત : રા. કાલિદાસ શેક્ષત, 'અતાપ' ઓફિસ
- ૪, ગોધરા : રા. લીખાભાઈ વ્યાસ, 'બાલક' ઓફિસ
- ૫, કરાંચી : મન્નીજી, બ્રાહ્મચર્યામન્દિર, નાનકવાડા
- ૬, વડોદરા : શ્રી પુસ્તકાલય મહારી મંડળ
શ્રી એમ. સી. દોહરીની કંપની, રાવપુરા
- ૭, કલકત્તા : એમ. કુશળચન્દની કંપની, હજીરા સ્ટ્રીટ
- ૮, રંગુન : એસ. કુશળચન્દની કંપની, હરમી ગલી
- ૯, રાજકોટ : શ્રી બહેચર મેઘજી, પરામાં
- ૧૦, ગોંડલ : શ્રી પીપરિયા કંપની, ભોજપરા
- ૧૧, નહિયાદ : શ્રી બાલુભાઈ ફલચંદ શાહ, ધોરા પોળ

મહારો અરૂંખો વીર ! સાગરને તીર;
સાગરને તીર, .

નીચે ઉછળે છે નીર :

મહારો અરૂંખો વીર ! સાગરને તીર.

ધીરી ધીરી લહર ખોલે ખોલડા ગભીર;
ખરબની ઝંકાર છાંટે દેવતા સમીર;
ચન્દ્રવર્ણી મોતી રમે રસનાં એ તીર;
આસને આંગણ વસે ત્યહાં આલેના અમીર :

મહારો અરૂંખો વીર ! સાગરને તીર.

મહારાં ગીતો

તો ગુજરાત કને કંઈક વખોથી છે: ગામડે ને શહેરે, બહારે સમારણોમાં ને ખાનગી મિત્રમંડળોમાં, લલિતજીએ સત્કારપૂર્વક ગાયાં છે. ૧૯૨૧માં “ચિત્રદર્શનો”નું પુસ્તક પ્રગટ થયું ત્યારે મારાં ગીતસંગ્રહ છપાવવાનું વચન આપ્યું હતું. આજ સાતે વર્ષે તે પાળું છું, ને આ “ગીતમંજરી” ગુર્જર પ્રગ્નના કરકમલમાં ધકેં છું. મહારા રાસ ને લજનોના સંગ્રહ છપાયા છે; શબ્દચિત્રો ને રણુગીતો નિરનિરાળાં પ્રગટ થયાં છે. એ ચારે અને આ પાંચમા સંગ્રહમાં સજાતીયતા પ્રત્યેક સંગ્રહનું ધોરણુ છે. છતાં ડોક કાઢ્યો Overlapping species જેવાં હોય છે, ને જૂજ એવાં એકથી વધારે સંગ્રહમાં છપાયાં છે. એત્રણેક સિવાય અન્ય ગીતોનો અનુક્રમ કક્કાવારી છે એ તો કહેવા જેવું થે નથી.

મહારી સાહિત્યોપાસનાની ક્ષાયા નિર્બળમાં નિર્બળ કલા આ સંગ્રહમાં આજ દાખવું છું. ગાતાં-વગાડતાં મુને આવડતું નથી. મહારા કંઠ પુરૂષનો છે. હારમોનિયમ શીખવાના થોડાક પાઠ લીધા હતા ત્યારે ત્રીજે દિવસે અખંડ સૂરધારા વગાડી હતી. લલિતજીને ને રૂડા લાગે છે રાજેન્દર ! મન્દિર આવતા રે એ ફરગો : એ એ ગીતો શીડા ઉપર વગાડતાં પળવાડીએ શીખ્યો હતો. બંસી વગાડવાના ડોક હતા, તે ઘણા ઉધામા પછી ડોક જ રહ્યા છે. મણિલાલ-કાન્તને ને મણિલાલ-રણુજિતરામને ને પટિયારજીને મહારે ગાવું ગમતું. પણ કાન્તનો કંઠ તો મહારાથી થે ઘેરો-પૌરૂષ્ય હતો : અને રણુજિતરામને ને પટિયારને તો હતા સંગીત સોટલે પરમુલ્લસ.

છતાં હું જાણું છું કે મહારે ગાવું મિત્રમંડળને ગમે છે અને તે, ભાવતસ્વીનતા ઉપરાન્ત, એક કારણે : તાલ અને ઢાળની અખંડિતતાને કીધે ગાવામાં આવતા હીચના હિન્ડોલને કારણે. ઉસ્તાદી સંગીત મ્હને આવડતું નથી, મ્હને ગમતું ચે નથી. પણ હીચના હિન્ડોલના મ્હને પરમ ભાવ ને આદર છે. કવિતામાં ટોલનનો હું રસિયો છું, સંગીતમાં ઝૂલનનો હું રસિયો છું. પરન્તુ મ્હને કે મિત્રોને ગમે છે તે જનતાને ગમશે જ એમ કંઈ કહેવાય નહિ.

અને આ “ગીતમંજરી”માં ઉસ્તાદી સંગીતના રાગો છેક જ નથી એમે નથી. ‘જોગીડા ! વસગી આ વનની વાટ’ એ એક ગીત એક જ બેઠકે સોળ નિરનિરાણાં રાગરાગણીમાં આપણા ‘જોલિયા જોશી’એ રાજકોટમાં ગાઈ સંભળાવ્યું હતું. ‘પરમ પ્રેમ પરબ્રહ્મ’માં તાનસેનજીના ‘પરથમ મણિ ઓહંકાર’ના કથ્યાણુ તાંત્ર દ્રુપદની જમાવટ છે. ‘એક જવાલા જલે તુજ નેનનમાં’ એ તો સર્વવિદિત લોકગત પ્રખ્યાત કવ્યાદી છે. ‘ઉગે છે પ્રભાત આજ ધીમે ધીમે’ એમાં પ્રભાતના ગિલાસની છાયા છે. ‘માનવનાય’ અને ‘જગત ઝૂલે રસઝોલે’ એ બેરબીઓ છે. ‘ધન ગગન ચ્હડી કરે ઘોર જોર’ એ મહાકાર છે. ‘પેલા આલઝડ્ડો અલંગ’ અને ‘મહારા હીચકા રે અમર વેલડીની માંચ’ એ બન્ને સારંગ છે. ‘વેલુ લઈયે ને દટયે’ એ ધનાઢ્રી તેમ જ બેરવમાં ગવાય છે. હુમરી ને સોરક, આશા ને માલકાશ ને જ્યોદેવજીની એકાદી અષ્ટપદીનો ઢાળ આ સંગ્રહમાં શોધનાર કદાચ નિરાશ નહિ થાય. પણ એ સહુ સંગીતની પ્રેરણાનાં નહિ, જ્ઞાનનાં ચે નહિ, અનુકરણનાં દષ્ટાન્તો છે. કેટલાંક ગીતોના નાટકિયા રાગો છે. કારણ કે નાટકોને માટે યુગ ને લખાણેલાં હતાં.

હિસ્તાલી સંગીત અને નૃત્ય ગુજરાતમાં પ્રથમથી જ ઝોઝાં છે :
 ને છે તે આજ દેવમન્દિરોમાં કે રામજીણીઓને ત્યાં જમીને
 વસેલાં છે. સંસારને સિંહાસને એમને શી વિધે પાછાં આણીને
 પધરાવવાં એ આજના આપણા સંસારશાસ્ત્રીઓએ ઉદ્દેશવાનો એક
 સંસારકાયદો છે. વાર લાગશે, કલાકાગે કેટલીકે પછડાડે ખાશે :
 છતાં મૃદને તો આશા ને આસ્થા છે કે કુંજે કુંજે ને કુંડુએ કુંડુએ
 નહાતોમહોટો હિન્ડોલો ડોલે છે એ આપણા ગુર્જર સંસાર શાસ્ત્રીય
 સંગીત ને નૃત્ય પણ પાછાં પધારશે.

અને આજેય શું ગુજરાત સંગીતશત્રુ કે નૃત્યભૂલેલો છે ?
 ગુજરાતના વસન્તોત્સવ જૂઓ, શરદુત્સવ નિહાળો; શેરીશેરીના
 નવરાત્રિના ગરબા, તીર્થતીર્થના સમારંભ, શીવરાત્રિની શ્રાવણી
 પૂજની પુનમપુનમની લજનમંડળીઓને નિરખો; ને પછી,
 ઉચ્ચરનારાં ! અભિપ્રાય ઉચ્ચારો. ગુજરાત સંગીતમૃતો નથી,
 ગુજરાત નૃત્યમૃતો એ નથી. સાદું સુમધુર સહસ્રલલ છતાં કલાવન્તું
 ને ભાવઉજળતું ગુજરાતનું સંસ્કારી સંગીત ને નૃત્ય સંસારઅભ્યા-
 સીને ગુજરાતભરમાં નિરખાશે. ગુર્જર સંસારનાં શાસ્ત્રીય નૃત્યસંગી-
 તની એ સારીગમ છે. એની સૂરાવટ ઘૂંટી ઘૂંટીને સંસારસંગીત
 રચશે તે સંસારશાસ્ત્રી સફળતા શીઘ્રે સાધશે.

પણ સંસાર ! ભૂલતો મા : પાપઉપાર્જન એ સૌન્દર્ય નથી,
 કે કલા નથી. કવિતા કળા કે સાહિત્ય; સંગીત નૃત્ય કે ચિત્ર;
 સંસારસુધારો નવઉત્સવસમારંભો કે અસહકાર : એ સૌમાં પવિત્રતા
 જેટલી પળાશે એટલાં પ્રજાજીવનમાં એ કીલાશે ને સત્કારાશે. / કલા
 ને સૌન્દર્યના પાયા પ્રભુ જેટલા અમ્મર છે.

ગીતમંજરી

31,477

?

ગાઓ એ મહાકથા મનુષ્યમોહિની,
અરે ભારતકૃષ્ણ ! .

ગોલો એલ કાલાતીન યજ્ઞના યજ્ઞમોલ હા !
કાટિ કાટિ નરનાર !

ગાઓ એલ ગુણગાન :
એક મુખે, એક શબ્દે, એક ભાવે. ભારતકૃષ્ણ !

ગાઓ એ મહાકથા મનુષ્યમોહિની,
અરે ભારતકૃષ્ણ !

૨

અનુભવમાલા લખું કે ન લખું, તહો ચે શું ?

ગહન સત્યો મુખદુઃખ યની આવે;
વીતકળપો જપું કે ન જપું, તહો ચે શું ?

મહાતત્વો અશિથિલ ગૂંથાઈ એકાં;
હવે આંખો ભરું, કે ન ભરું. તહો ચે શું ?

દૃષ્ટાઅશ્રુ પ્રિયનાં મળ્યાં હતાં તે;
કરુણગીતો રહું, કે ન રહું તહો ચે શું ?

હતાં જ્ઞાતાં અણુમોલ, વિખેરાયાં;
ભવન સાજે સળું કે ન સળું, તહો ચે શું ?

અનુભવગીતો લખું, કે ન લખું તહોચે શું ?

૩

અમ કુંજ આજ પ્રેમનાં પર્વ,
ઉત્સવે પધારણે. રમદેવ ! ધ્રુવ.

રસઉત્સવિયા ઉત્સવ કરીશું,
પ્રેમદેવનાં પૂજન કરીશું;
અમારે ઉરઉર આજ વસન્ત,
સન્ત જન ! વધાવણે રમદેવ !

ધરંધર આજ પ્રેમનાં પર્વ,
ઉત્સવે પધારણે. રમદેવ

અમારે આંગણે તો એકદા કાયક હતી ચેલી:
ફૂળોને ડાળ બેઠી'તી, મધુર ગીત બોલતી થેલી.

કાંડાં સ્મિત વેરતી રમતી નવલ રજતી નનોમંડપ:
અને શશિરાજ સ્મિતીર્થે સુદવતા જ્યોત્સ્નકાવેલી.

દિશાઓ ગાજતી ગીતે, ઉઝાળા લેતું'તું હૈયું:
સખિ ! ક્યાં એ ગુણ જઈને ? ઉઠી રસ કાકિલા રેલી.

વિરલ અન્ધાર વરસી નેધમંડળતી થટા ડોલે:
ફૂળી અન્ધારમાં ચાલતી. ફૂળી સૌ પર્વતી કૈલ.

પધારો જો ! હવે દિવસર ! મુખાંવા મર તલમારો એ:
ગલન નિઃશબ્દતા જગતી નહીં તો ઉર જશે કૈલી.

પણે પણ જો ! ગગનપન્થે અમીદીપ કર્મ ઉભી તારા :

ગગનના સ્તેષીઓને ન્હોતરે જોતી અનૃતદેવી.

હજો અન્ધાર કે જ્યોત્સ્ના, હજો ગીતશબ્દ કે શાન્તિ ;

હૃદય ઉછળે હૃદય મળતાં, હૃદયઉર્મિ ન કે છેલ્લી.

હી જો આશતી તારા, નયન ચોટ્યાં ત્યાં રૂદ્ધો :

હવતની નારલી ! ત્હારે કિયણ મુજ યોડી મંદ મેલ્લી.

કદી નો તો મુદ્દાગી સાડીમાં સન્તાઈને ત્હારી

વરીશ, મુખભાવ તુજ પીતાં. હૃદયની વાત, અક્ષમેલી !

—કદી મુદ્દમારે શુદ્ધસૌન્દર્યના તુજ નેઝમાં રસીલી !

કલીશ મધુદાસ તુજ ગ્રીક્તાં, હૃદયની વાત, અક્ષમેલી !

હૃદયની વાત. અક્ષમેલી !

૬

અમે અખંડ યૌવનની મૂર્તિઓ !

અમે આશાઉદ્ધાસ ફેરી , ઉર્મિઓ !

અમે પ્રકૃતિના અંગમાંની શક્તિઓ !

કાંઈ લેશો ? કાંઈ લેશો ?

કાંઈ લેશો ? કાંઈ લેશો ?

અમે અખંડ યૌવનની મૂર્તિઓ !

અમે આકાશવાસીઓ,

દેવોની દાસીઓ,

પ્રેમીની પ્યારીઓ, હા !

કાંઈ લેશો ? કાંઈ લેશો ?

કાંઈ લેશો ? કાંઈ લેશો ?

અમે અખંડ યૌવનની મૂર્તિઓ !

૬.

અહો ! આથમે આળપંપાળ, અંગોઅંગ ફેરાં ફટે ;
આથે-આથે અનન્તની પાળ પ્રભુની પ્રભા પ્રગટે.

ને ! સંકારાથે વિશ્વકાર, કંઈ ક્રોટિકિરણ સવિતા પ્રગટે ;
કંઈ તિમિર હસે, કંઈ જગ વિલસે :

ને ! સાગરગભીરા ગગનતટે.

પણે ક્ષિતિજનું પોપચું, વીર ! ધીમે ધીમે ને ! ઉધરે :
નેને ! ષ્ણાંડની કીકી નીર અમીનું કિરણ ચહટે.

જો ! ફાટે ગેળની ગુફા, મંદી ને ! નૂરપૂર ઉજળે, જ્ઞાતાં !
કંઈ અજળ રસે, આ દિલ હલસે,

ને ! પરષ્ણનાં અજવાળાં.

અહો ! આથમે જગઅન્વકાર, આનન્દદૂવારા ફટે :
આથે-આથે ષ્ણાંડની પાર ષ્ણાનન્દ ને ! પ્રગટે :
આથે-આથે, ને આન્મા મોહાર પરમાનન્દ ને ! ઉલરે.

૭

ગોડો ! જગત્કાળમાં ત'માં તપસ્વીઓ !
આત્મજાંચડીને શોધના મુમુક્ષુઓ !

પ્રેમકુંજની ઘરાઓ છે સોદાગણી,
રસની વાડીની વસન્ત છે રળિયામણી.

અંહી પ્રેમ ફરસ ભવ્ય જગતપ્રાણ છે:
અંહી સનાતન તીર્થ ને કલ્યાણ છે.

રમણભોમ શી વિશાલ છે અગાસીઓ,
ત્યાં પધારજો. રસપન્થના પ્રવાસીઓ !

પરમ પ્રેમનાં પૂજારી હો તે આવજો !
હૃદયધાળમાં પૂજાયો ભરી લાવજો !

૮

અહો ! જોગી તણા જયકાર

ગધું ખાલાંડ ભરે;

હરિના વ્યજને ધરનાર.

જગે જયયાત્રા કરે.

યુદ્ધ હત્યો રણુરથાંભ હત્યો નંહ,

લોક હત્યો જેણે ક્રોધને હત્યો;

લક્ષ્મી હત્યો જેણે લોભ હત્યો,

કંઈ દુઃખ હત્યો જેણે શોકને હત્યો;

ઇન્દ્ર હત્યો જેણે યજ્ઞ હત્યો,

અંહી સોદ્ધ હત્યો જેણે આનન્દ હત્યો;

વિશ્વ હત્યો જેણે કામ હત્યો,
અને પ્રભુ હત્યો જેણે આત્મ હત્યો.

ભરિના ધ્વજને ધરનાર,
જગે જયયાત્રા કરેઃ
અહો ! જોગી તણા જયકાર
ગાયું પ્રભાંડ લારે.

૯

અહો ! ફર ફર ફરના દરવેશ ! હો યોગીન્દ્ર !

આપો દેવના એ દેવના સન્દેશ, હો યોગીન્દ્ર !

આપો દુઃખિયાંને એક દેવબોધ, હો યોગીન્દ્ર !

આપો માનવીને એક બલકોલ, હો યોગીન્દ્ર !

અહો ! અધૂરાં પૂરાય એવી આશ, હો યોગીન્દ્ર !

આપો અન્ધારાં ઉગળે એ ઉગત, હો યોગીન્દ્ર !

અહો ! સદન સદન પુણ્યના સુવાસ, હો યોગીન્દ્ર !

આપો પ્રાણ-પ્રાણ પ્રભુજના વાસ, હો યોગીન્દ્ર !

૧૦

અહો ! ધન્ય-ધન્ય ! હો !

અહાંડ કહે છે કે અત્ત છે.

અહો ! ધન્ય-ધન્ય ! હો !

દુનિયાં કહે છે કે દેવ છે.

વડાં પાથયાં આલનાં પત્ર કાળાં,

લાગી તેજના શબ્દથી મન્ત્રમાળા:

દિશાકાન્તદોરે ગૂંથ્યાં શૌ અગોળે :

મહાઅનંથ અહાંડનો અત્ત બોલે.

અંદા ધન્ય ધન્ય હો !

અહાંડ કહે છે કે અત્ત છે.

??

અહો પ્રેમજ્યોતિ ! પરમ પ્રેમજ્યોતિ !
મહાવિશ્વ તુજ આરતી વધાવે :
ચાહુ રવિચન્દ્રની કાન્તિને કંપવે
તુજ શિખા એવી જગ આવે.

આત્મનાં કિરણ જગદાત્મનાં કિરણ શું
આયુભરની ગૂંથે ગ્રન્થી,
જ્યોત શું જ્યોત ભળી હોય ઉદ્યોત,
તે જોળખે પ્રેમનાં પન્થી :
અહો પ્રેમજ્યોતિ ! પરમ પ્રેમજ્યોતિ !

હૃદયને ધાન, ને નયનને જોળ,
ને ગગનની અગામીને જોળે,
સકલ રસસાર સંસારસિંહાસને
હોણતા દીપ અગી દોળે :
અહો પ્રેમજ્યોતિ ! પરમ પ્રેમજ્યોતિ !

૨૨

અહો ! પ્રેમના પરિભ્રમે પ્રકાશતું

રે ! મ્હારું ચંપાનું ફૂલ. યુવ.

ઠેસર પાળેલ, હુંકુમકંકાળેલ,

આંખડી શું અમૃત;

અધરામૃત સમું અમૃતે ભરુંલું,

ભમરા ! એ ઠાં ભૂલ ?

રે ! મ્હારું ચંપાનું ફૂલ.

વદનકટોરી શું વિલાસતું

રે ! મ્હારું ચંપાનું ફૂલ;

અહો ! હૃદયકટોરી શું વિલાસતું

રે ! મ્હારું ચંપાનું ફૂલ.

૧૩

આવળે-આવળે યમુનાવાટ, ત્યાં મળશું.

આવળે-આવળે. ગાંગો લાવળે,

ત્યાં ચરાવળે,

આવળે યમુનાવાટ, ત્યાં મળશું. ધ્રુવ

એક મીટ ખીટું ત્યાં તો ખીછ મીટ ઉધડે :

જાલાંની નેહું છું જલતીર વાટ :

યમુનાવાટ, ત્યાં મળશું.

આંસુડાં ન નીતરે, ન વેન મ્હારાં ઉતરે :

વિસમે ન આંખના ઉચાટ :

યમુનાવાટ, ત્યાં મળશું.

પધારે, પધારે, એક તરસ દરસની:

પ્રાણ કેરા માંડી ગેંડ્યા પાટ,

યમુનાઘાટ, ત્યાં મળશું.

ફથલડાં દહોશું, પીશું ને પ્યાશું:

મટુટી ભરી લઇશું જગને માટ:

યમુનાઘાટ, ત્યાં મળશું.

ધેરી-ધેરી મોરલીમાં સાગરના શબ્દ વાળે:

લાખને પ્રહસેજ મ્હારે લલાટ.

યમુનાઘાટ, ત્યાં મળશું.

આવળે-આવળે યમુનાઘાટ, ત્યાં મળશું:

આવળે—આવળે, હૈયાં લાવળે

ત્યાં અરાવળે,

રસયમુનાને ઘાટ, ત્યાં મળશું.

૧૪.

આવો અમારે આંગણે, આવો કદી કદી;
વાળી સમાધોં ચોક, ત્યાં આવો કદી કદી.

વિદાસો સ્વર્ગના વેરી ભયો સૂરો તવ દેશ;
ગરીબીના કંઈક જોળે આવો કદી કદી.

નથી ઉપહાર જેવું કંઈ, હતું તે મોં બોયું;
નમન તવ પ્રેમ પાસથડે, આવો કદી કદી.

નથી કંઈ પુણ્યનાં પુણ્યે મળેલા આ આવાસ;
ટપકતે પાપને મંડપ આવો કદી કદી.

નયન ઝીલી શકે ના તેજ ઝળહળતાં વરવાન;
મધુરમધુરી ફળા ખીસી આવો કદી કદી.

સુહાગી વિશ્વના અન્ધાર અમૃતને પગલે,
રૂપાથી આંખડી આંછ આવો કદી કદી.

દેવી ! અમારે આંખણે આવો કદી કદી;
પૂરો પ્રદ્યોતો ચોર, ત્યાં આવો કદી કદી;
આવો અમારે આંગણે, આવે કદી કદી.

૧૬

આવો—આવો !

આવો—આવો, સન્તન સહુ ! આવો—આવો !

ગાવો—ગાવો, આશાગીત ગાવો—ગાવો !

આશ ભર્યો, યૌવન ભર્યો, જીવન ભર્યો

આવો—આવો !

યજ્ઞ કેરાં ઝાંઝસ ઝાપે, દર્શન લ્યો, તમસ લોપે;

ઉર—ઉર જ્યોતિ રાપે: આવો—આવો !

આશ ભર્યો, યૌવન ભર્યો વિ.

ઉમિ સમેા ધ્વજ ઉડે, નિરાશા—નિઃશ્રદ્ધા જૂડે

આશાને મન્દિરે રૂડે આવો—આવો !

આશ ભર્યો, યૌવન ભર્યો વિ.

આત્મ શું વિશાળ વ્યોમ, પ્રેમલક્ષિતની આ ભોમ:

બ્રહ્મ વહે રામરામ: આવો—આવો !

આશ ભર્યો, યૌવન ભર્યો વિ.

૧૬

ઉગે છે પ્રભાત આજ ધીમે ધીમે;
 ઉગે છે ઉપાનું રાત્ર્ય ધીમે ધીમે;
 ઉગે છે પ્રભાત આજ ધીમે ધીમે.

રત્નનીની ચુંદરીના

છેડાના હીરલા શા

ઊગે છે તારલા આજ ધીમે ધીમે;
 ઉગે છે પ્રભાત આજ ધીમે ધીમે.

પરમ પ્રકાશ ખીલે.

અરુણનાં અંગ ઝીલે :

જાગે પ્રભુ વિશ્વમાં આજ ધીમે ધીમે;
 જાગે પ્રભુ જીવમાં આજ ધીમે ધીમે;
 ઉગે છે પ્રભાત આજ ધીમે ધીમે.

૧૭

હિંચાં આકાશ, મહારી બહેનડી !

આલસાંની આછી આછી ચુંદડી !

મંહી તારાની ભાવે—

મંહી તારાની ભાવઃ

હિંચાં આકાશ, મહારી બહેનડી !

વગડે ને વગડે ઝું વેણડી :

મંહી ફૂલડાંની ભાવ—

મંહી ફૂલડાંની ભાવઃ

હિંચાં આકાશ, મહારી બહેનડી !

૧૮

એક જવાણા જલે તુજ તેનનમાં,
 રસજ્યોત નિહાળી નમું-હું નમું;
 એક વીજ ઝલે નલમંડલમાં,
 રસજ્યોત નિહાળી નમું-હું નમું.

મધરાતના પહોર અધોર હતા;
 અન્ધકારના દોર જ ઝોર હતા;
 તુજ તેનમાં મોરચકોર હતા;
 રસજ્યોત નિહાળી નમું-હું નમું.

અહા ! વિશ્વનાં દાર ખુટ્યાં-ઉછડ્યાં;

અહા ! અખધૂતને અહયોગ મળ્યા;

અહા ! લોચન લોચન માંહિ દળ્યાં:

રસલયોત નિહાળી નમું-હું નમું.

દગઆશુથી પ્રારબ્ધ લેખ લખ્યો;

કંઈ પ્રેમીએ પ્રેમપથી પરખ્યો;

અને આત્માએ આત્મનને ઝોળખ્યો:

રસલયોત નિહાળી નમું-હું નમું.

૧૯

ગાય શા ગુણાનુવાદ ત્હારા ! કહો જયતિ જય !
 જયતિ જય પ્રેમજ્યોતિ ! ત્હારા, અહો ! જયતિ જય !
 દેશદેશે, ખંડખંડે, લોમલોમે જયતિ જય !

જયતિ જય ! શ્રવનજ્યોત !

જયતિ જય ! ઉરઉદ્યોત !

જયતિ જય ! જ્ઞાનપ્રોત !

આયુની રસધારા : અદ્યો ! જયતિ જય !

ગાય શા ગુણાનુવાદ ત્હારા ! વિ.

કોકલોકનો ઉન્નમ,

દેવદેવનો સુવાસ,

નુગયુગનો ઓ ઉચ્ચવાસ

પરમ પ્રેમનો પ્રકાશ :

ગાય શા ગુણાનુવાદ ત્હારા ! વિ.

દેશદેશે અંકુષાંતે બ્રામબ્રામે

ગાઓ, સહુ મહિના એ ગાઓ—ગાઓ.

નરકિરની નારીપૂજન,

નારીકિરની નરપૂજન,

ગાઓ—ગાઓ.

દેશદેશે અંકુષાંતે બ્રામબ્રામે વિશ્વવિંચ

ગાઓ, સહુ મહિના એ ગાઓ—ગાઓ.

ગાય મા ગુણાનુવાદ નુસાર ! કોણ જયતિ જય !

૨૦

ધન ગગન ચહી કરે ઘોર શોર;
 ભણે પુત્ર કુલ્યશના નેર—દોર;
 ધન ગગન ચહી કરે ઘોર શોર.

નિરખો ઉન્નત, નૃપ ! લયો લેા,
 વનવન ગરજે, નૃપ ! મોર મોર;

ત્રીણી જલકકાર
 ઉગતે પહોર
 ભણે ગિરદ ઝોર
 નૃપ ! ઠોર ઠોર.

ધન ! ગગન ચહી કરે ઘોર શોર.

૨૧

ચાલો, ચાલો, સહુણી ! રસકુંજમાં.

ચાલો, ચતુર મુગળ !

હિયા નયનોમાં લાણ;

મ્હારા પરમ કથાણ !

રસકુંજમાં.

ચાલો રસની સરિતાને ઘાટ હો !

ચાલો કૂવડાં ને વેલી પૂરે વાટ હો !

મ્હારા રસિયાને માટ

રસકુંજમાં.

ખીર્યા સુન્દર શો જાગ ! (૨)

મોંઢી મધુરા પરાગઃ (૨)

મહારા જાગડ સૌભાગ્ય !

રસકુંજમાં.

આલો, આલો, સફારી ! રસકુંજમાં.

૬૬

નગવણી શાંતતા માટે એમ એ વિશ્વ તરછોડું
 મેળવું. આગલે સર્વે મળે મળી લીધું રૂઠું
 એમ એ કોઈના કાલે હજી એકે વાણી રાચ્યા
 તમે એ એકેના દુનિહલે રૂઠું એ મેળવ્યે. તો
 ગમે સર્વે તમે એ દિશી એવે આજ પુલકીતો
 હવણી આ આગમળની વિશ્વ વળતી વિનિતો મેરી
 જમણી રૂઠું વિશ્વવતી મહાય પાસે જઈ રૂઠું
 તમે એ એકે એકે હજી ગાણવાય મેરના
 મહાયનાં એકે એકે હજી ગાયે લા રૂઠુંવામાં હું
 એકે એકે એકે એકે એકે એકે એકે એકે

આલો, વનનની કુંડ નિહાળો, સખિ !

આજે પ્રેમવૃષ્ટી મ્હારી આંખરીઓ:

આલો, વનનવિસામે વિરામો, સખિ !

આજે પન્થયાટી મ્હારી આંખરીઓ. શ્રુત

કંઈ કુદરત કોલ-વિકોલ દોડી,

કંઈ સુન્દરતાની સુરમ્ય ખીટી:

ખગુ વનનની વાત તો જોર મીટી :

આજે પ્રેમવૃષ્ટી મ્હારી આંખરીઓ:

કંઈ લરછક દહાડે ભૂગોલ હતો,
 કંઈ તગતગ રાતે ખગોલ હતો ;
 પણ ઘડી ઘડી સહુ સ્તનકાર હતોઃ
 આજે પન્થથાળી મહારી આખડીઓ.

એહ બાલપણનાં મીઠાં સ્મરણાં,
 એહ યૌવનની કંઈ રસરમણા !
 દગદગથી વહે પ્રેમનાં ઝરણાં !
 આજે પ્રેમભૂખી મહારી આંખડીઓ !

૨૩

જગત મૂલે રસઝોલે,
અદ્ભુત કા પ્રેમને હિન્ડોલે,
હિન્ડોલે, હિન્ડોલે:
મૂલે રસઝોલે.

ભરતી અનન્ત ડોલે,
થઠાડા ભીંજે છાળે,
પરષ્પત્ત કુરે ખાળે:

કરે-કરે કાઢિલા કા બોલે,
હસોલે, વિસોલે:
મૂલે રસઝોલે.

૨૪

જગતની ભૂલભૂલામણીમાં

રજે ! ગાયુ ! ભૂલો પડતા :
જળે, શર શો, જીવનપન્થે
સીંધો. ઇતિહાસને થડતા.

નદીનું આ વહે ઝરણું,
ફિરથુ ઉતરે પ્રભાવરણું:
સજન ! એ ભાગ્યનું ભરણું :
અમૃતનો એાથ ને ! ચડતો.

જગત મુગ્ધ ! ને ! પુકારે છે.
શું આવે છે ? ઉગારે છે !
કરજ એ આર્થ ! તારે છે,
યુગે યુગે ઉરે ઉડતો.

વરમ ઝો મોડ્યે ત્હારે,

ભીંજવ જગને મુધાધારે;

જૂંચ તુજ વાટ ભવચારે,

બ્રૂખ્યાંતરચ્યાંના આત્મન તો.

જગતની બૂલભૂલામણીમાં

રબે ! ગાયુ ! ભૂલો પરનો.

૨૬

જયતુ ! અયિ ! જયતુ ! જગન્નેશ ! તહારા.

કેટિ ભડ વીરના શૌર્ય શું શૌર્ય હો !

કેટિ ગજસિંહના ભેમ શું ભેમ હો !

કેટિ નરનારની ભક્તિ શી શક્તિ હો !

કેટિ રવિચન્દ્રની કાન્તિ શી પ્રાપ્તિ હો !

હસ્તે બદ્ધપૂર હો !

પાદ્યને અભય હો !

નેત્રે સુરઅગ્નિ હો !

ભાલે વ્યભયોત હો !

જયતુ ! અયિ ! જયતુ ! જગન્નેશ ! તહારા.

૨૬

જય ત્રિભુવનેશ્વરી !

જય લોકલોકની વિધાત્રિ ! જય મહેશ્વરી !

જય સદ્ગુણ ! સ્મૃતિ ! ધૃતિ ! જય પુણ્યપ્રેરણા !

જય ત્રિગુણાત્મની માયા ! જય જગત્પ્રદેશના !

જય મહાશક્તિ ! દુર્ગે ! જય વિશ્વચેતના !

જય ત્રિભુવનેશ્વરી !

જય આશાપૂરી ! સહુપ્રકાશિની ! પૂર્ણદેવા હો !

જય જીવનત્રી ! સુન્દરતા ! સ્વર્ગ સુધા હો !

જય ષ્ણદીવા ! ષ્ણજાયા ! ષ્ણપ્રભા હો !

જય ત્રિભુવનેશ્વરી !

જય શ્રદ્ધે ! જયજ્ઞજધારી વિશ્વવિજયિની !

જય ધાત્રી વિભુ વિરાટની ! જય સર્વપાવની !

જય જગતજનની અંગે ! જય બ્રહ્મસ્વામિની !

જય ત્રિભુવનેશ્વરી !

જય લોકેન્દ્રોદ્ધત્રી વિધાત્રી ! જય મહાદેવશ્વરી !

૨૭

જ્યના જ્યોતિ જગત વધાવશે:

ઝેવાં અમરોનાં યાળ,

ઝેવાં અમરોનાં યાળ :

જ્યના જ્યોતિ જગત વધાવશે.

ઝેને વદને વસન્ત દેરાં ફૂલડાં ઉગે;

ઝેને નયને તો સૂર્યના પ્રતાપ અગઅગે:

ઝેને દેથે

દે ! ઝેને દેથે

ના મેઘની ઉદારતા દેસ :

ઝેવાં અમરોનાં યાળ,

ઝેવાં અમરોનાં યાળ

જ્યના જ્યોતિ જગત વધાવશે.

૨૮

જય ! જય ! કુમાર ! આવો,

સાહેલી સહુ ! વધાવો;

આનન્દ આનન્દ આજે, વિજય વાજે

દિશદિશ ગાજે :

યશકુમાર ! આવો,

સાહેલી સહુ ! વધાવો.

જય ! જય ! કુમાર ! આવો.

જગત જૂવે છે વાટડી, હો ! આવો;

અમૃત આણ્યાં તે લોકને ધરાવો;

સુરના સન્દેશ પૃથ્વિને સુણાવો :

દેવનાં હુંહુલી વાગે,

અનાંડ જાગે,

જયપરાગે

યશસ્વિન ! આપો,

સારિલી મહુ ! વધાવો

જય ! જય ! કુમાર ! આપો.

૨૯

જરા બાલાને બળતી બચાવો, સજન !

બાલાને બળતી બચાવો રે,

જરા બાલાને બળતી બચાવો, સજન !

આશા ભયો ઉછરતાં પ્રિય બાલબાલા.

મંસાર મધ્ય વડવાનળ કેરી જવાલા:

બાલાને બળતી બચાવો રે,

જરા બાલાને બળતી બચાવો, સજન

પોષ્યાં દૂધ અમૃતથી અજવાળી ગોરાં,

તે વતરા દાગ વિપચશ્રુ તણા કટોરા:

બાલાને બળતી બચાવો રે,

જરા બાલાને બળતી બચાવો. સજન !

૩૦

જરી તે શાન્ત લગ્ન ધાર.

લોલવિલોલ કપોલનો તારાં ગુલરેખ મોહનમંત્ર

સહૃદય કાષ્ઠ કુમારના કહી કરશે ર્નેહ અતન્ત્ર :

ચાહો ! તુજ મહભર ગુલગુલશન.

હવે હવે ને ! આકાશમાં શાણી ચન્દ્રીની શરદની રેખ;

શીતળ લેની સાન્તવના ભૂંશી નયનશર ન આલેખ

સખિ ! રસમરતાનો આનન્દ.

ફલગુલાખી તારી ઓઢણી, લેમાં છૂપલા જાયો મોર;

ઢાળી દણે લેને પ્રેર ના, એ તો મુગ્ધ હૃદયના ચોર:

હૃદયપટ તુજ પર નર્મિલા.

મરકણાં મીઠાં મુખનાં, મધુવદતા વદના વિલાસ,

તેહમૂખ્યા કાઈ સ્નેહીતું બંહું હૃદય ચીરી લેશે વ્યાસઃ

મનોગમ એ મુખના સન્દેશ.

વારી લે, જરી વારી લે ત્હારા રમતા રસીલા એ ભાવ;

ખોટું હૃદયનું જેંચવું ત્હેમાં લાડકડી ! નથી લહાવઃ

પ્રભુનાં જો ! નયનો નિરખે.

શીલ્પીએ થડી રાજપૂતણી, કાંઈ પૂર્યા ચિતારે મંડી રંગ;

તુજ હસતું વદન કાણુ દોરશે ? ખેલો રમ્ય હૃદયઉછરંગ

ગદન નયનોમાં ઝળહળતો ?

૩૧

જેમીડા ! વસમી આ વનની વાટ.

વસમી-વસમી

વસમી આ વનની વાટ

જેમીડા ! વસમી આ વનની વાટ

નથી વડલા કે વિસાવા વનમાં,

નથી નદીઓને વાટ :

જેમીડા ! વસમી આ વનની વાટ.

આયમે દિન, પણ કદી એ ન આયમે

અન્તર કેના ઊંચાટ :

જેમીડા ! વસમી આ વનની વાટ.

૩૨

ઝીલો પ્યારે ! ઝીલો જલ જે ઝીલાયું;
 અમારી આંખમાં નહિ આંશુ માયું.
 જમીન પડશે, જમીન જલશે સદા તો;
 પધારો, જોદમાં હ્યો જો નમાયું.
 પલક-ધડી ચે ન થંડયું તે; અરેરે !
 હડીકું નીર વહી ચોધાર ધાયું.
 વિધિ ! તુજને શું કપકો વીર ! જેવો ?
 અમીપ્યાલો બતાવી ઝેર પાયું.
 ટીધાં જમણે કરે જે કામ લવમાં,
 શું રાખે હાથ ફેલ આ તહેલું સદાયું ?
 પ્રેમા ! કંઈ આજ ભેટા નેર મીચી !
 રહે આ બાણકું, નથી જો : પરાયું.
 રુદન ! ઉઠ, કોટ નભ પ્રણને જગાડી :
 નગી ચેતન કદી જલમાં સમાયું.

રે રે

તરછોડા શું હાથ ?

પ્રિયંવર ! શું તરછોડા હાથ ?

તરછોડી હૈયે થકી ભય તો

ભાણું ખરા જગનાથ :

પ્રિયંવર ! શું તરછોડા હાથ ?

નહિ છંદ સંગાથ :

પ્રિયંવર ! શું તરછોડા હાથ ?

૩૪

દિલનાં પીંજરમાં પૂરાણી પ્રેમની પંખિણી:
મનની મનાઈ ત્યાં મહારાણી, પ્રેમની પંખિણી.

માપી લીધો મહાસિન્ધુ જેમ અંજલિએ,
માપી લીધો પ્રેમસિન્ધુ એમ એક માટે:

પછી આવરીને આંખડી ઉભી રહી, સખિ !
પછી ટાળી દગપાંખડી ટળી રહી, સખિ !
દિલનાં પીંજરમાં પૂરાણી પ્રેમની પંખિણી.

આત્મડાળે ખેડી જોતી આકાશમાં,
જીવનવનમાં ઉડતી જે ઉલ્લાસમાં,
હવે પંખિણી પૂરાણી પીંજરપાશમાં,
રસનાં ફૂલડાંની સુવાસમાં,
અણુદીપ્ત અમૃતની આશમાં:

દિલનાં પીંજરમાં પૂરાણી પ્રેમની પંખિણી.

૩૫

દેવ દેવભાગથી સન્તોષજ્ઞે રે,
 દેવ ત્હમને સન્તોષજ્ઞે;
 હરિનાં હવિ સદા સમર્પજ્ઞે રે,
 હરિ ત્હમને હસાવશે.

ત્હને જગતી વિભૂતિઓ વધાવજ્ઞે;
 ત્હને દેવતાઓ દિવ્યતા સજાવજ્ઞે;
 અમરનાથ અમર કીર્તિથી શુદ્ધાવજ્ઞે:

કાળના કિરીટ પંદુરજ્ઞે, બાળ :
 વરીશ. જા. વૈજયન્તી વરમાળ.

દેવ દેવભાગથી સન્તોષજ્ઞે રે વિ.

૩૬

ધન્ય હો ! ધન્ય જ પુણ્યપ્રદેશ !

આપણો ગુણિયત્ત ગુર્જર દેશ :

દૃખણચન્દ્રની કોમુદીઉજળો,

દ્રાવ પ્રભુઓ ય સ્વદેશ :

આપણો ગુણિયત્ત ગુર્જર દેશ.

આર્યવં સાગરતીર્થ પુરાણ,

તપોવન ભૃગુવશિષ્ઠના બાણ;

ગીતાના ગાનારા મહારાજ

પાર્થના સાગથીના તરલાં રાનંધ :

ગ્રીમરોમથી ય જૂનાં.

દુરુપાંડવથી યે આચીન,

સોમનાથ, ગિરિનગર, દ્રારિકા :

યુગયુગ ધ્યાનવિહીન :

ઉભીને કાલસિન્ધુને તીર

ગળાયે ગંસરી ભય સુધીર.

ધન્ય હો ! ધન્ય જ પુણ્યપ્રદેશ.

૩૭

નમેરા એ હૃદયના ભાવ, બહાલી !
તથાપિ ઉર લે રસલ્હાવ, બહાલી !

મહાતોશના યુવનમાં છત્રાયાં;
રમે તુજ બોમમાં રવિનેગ, બહાલી !

મળ્યું સૌભાગ્ય, ગિર તહાં વિરાજે !
વધાવીશું વહી આનન્દ, બહાલી !

અહો ! મુજ દંડેદા વેરેલ સચ્ચા;
ગુલાબી આવજો તુજ નીંદ, બહાલી !

પ્રભા ને મંજરીના દાર ગૂંથો
ધરાવો દેવસખી તુજ શીર્ષ, બહાલી !

વિમલ સ્નેહાંજલિથી પાય ધોવા,
રહ્યાં તે રાત્રિનાં મુજ સ્વપ્ન, જ્ઞાલી !

પ્રકાશે તેજ ભરી આકાશ તારા;
ઊંડા અન્ધારનાં મુજ ગીત, જ્ઞાલી !

ધોરી; અયિ ! બન્ધનો તોડી ઉડીયું;
ભર્યાં સ્નેહે પ્રભુના દેશ, જ્ઞાલી !

૩૮

નયણાં મ્હારાં નીતરે,
 કાઈ લ્યો નયણાંની ધારઃ
 સાગર મ્હારા છીછરે,
 કાઈ લ્યો સાગરની સારઃ.

અવ્યાગતનાં આંમુડાં,
 કાઈ લ્યો હયડાંના ભારઃ
 પરમારથનાં દૂધડાં
 દહોઈ આપો કો આધારઃ
 હો ! કાઈ લ્યો નયણાંની ધાર.

સ્મરણે સંકટ સાંપડ્યાં,

કેાઈ થો સ્મરણોનાં દ્વાર;

કરણે કારણ ના જડ્યાં,

કેાઈ ફેલો કરણોનાં કાર :

હો ! કેાઈ લ્યો નયણાંની ધાર.

ઉરના સાગર ઝીછરે,

કેાઈ લ્યો ઉર ડેરી સાર;

નયણે આત્મા નીતરે,

કેાઈ લ્યો આત્માની ધાર :

હો ! કેાઈ લ્યો નયણાંની ધાર.

૩૦.

નેણાનાં ફિરણ ફરી ફૂંચીએ હૈયાં ઉધાડને !

રેલશે રતનભંડાર,

દેવ ! હૈયાં ઉધાડને !

વાયુની વિહારગહરીએ ચપડી હૈયાં ઉધાડને !

ગિરિયરનાં જોડાને દાર,

દેવ ! હૈયાં ઉધાડને !

આભણાંની પાંગે જેસી ઉડને, હૈયાં ઉધાડને !

ગગનધુમ્મટ મંદારે પાર,

દેવ ! હૈયાં ઉધાડને !

નેણાનાં ફિરણ ફરી ફૂંચીએ હૈયાં ઉધાડને !

૪૦

નેણુલે પધરાવી ચન્દ્ર ! પૂજું-પૂજનવું,
મહારા રસિયાને કંઈક તારાં હાસ ને હસાવઃ
મહારા રસિયાને કંઈક તારાં હાસ ને હસાવ.

કૃત્યાં કૃત્યાં સલૂણા દોર કહી જશેઃ
આવી વિધુમુખી વસન્ત રાજ ! વહી જશેઃ
મોંઘા મનના મનોરથો ય રહી જશે :

પિયુ ! દોડિલા બોલાવે, આંખામંજરી મૂલાવે,
ચન્દ્રદેવ આ મનાવે, રસિકરાજ ! હો મનાવ;
રસિકરાજ ! હો મનાવ.

નેણુલે પધરાવી ચન્દ્ર ! પૂજું-પૂજનવું.
મહારા રસિયાને કંઈક તારાં હાસ ને હસાવ.

૪૧

પધારો, પખીડાં પરદેશવાસી હો !

પધારો, મોકળા છે અમ અગાસી હો !

કુશળ છે ત્યાં પ્રજા ને સૌ પ્રજાના પાલ ?

કુશળ છે રાજ ! ત્યાં મિત્રોની રાશી હો !

કુશળ વાયા, અનિલ પન્થે પ્રભુપ્રેરેલ ?

કથા કંઈ તો કહો, બહાનાં પ્રવાસી હો !

કહો, ધારી સખા ! કે પાતળી રજની ?

પ્રભા કેવી મધુરમધુ ત્યાં વિલાસી હો !

પધારો આગળા ઉધડે છ અન્તરના :

વિરાળો દેવસંગે દિવ્યવાસી હો !

પૂજ્યું દેવ સમ, પૂજ્યું કુદ સાથે ;

ચીઝી પાંખો ઉડાવો રજ મુવાસી હો !

અને-કાંઈ ખબર દેશો સખી કેરી ?

તુમે આવ્યાં છતાં યે શું ઉઠાસી હો ?

પધારો, પંખીડાં ! મુજ પ્રાણુવાસી હો !

પધારો, મોડળી છે ઉરથગાસી હો !

૪૨

પરમ પ્રેમ પરબ્રહ્મ.

માત પ્રેમ, તાત પ્રેમ, પુત્ર પ્રેમ, પુત્રી પ્રેમ;
દમ્પતીના દેવ પ્રેમ, પ્રેમ છે સંસારસાર :

પરમ પ્રેમ પરબ્રહ્મ.

દયા પ્રેમ, દાન પ્રેમ, લક્ષિત પ્રેમ, જ્ઞાન પ્રેમ;
યોગ પ્રેમ, મોક્ષ પ્રેમ, પ્રેમ તે સર્વવ્રતાધાર :

પરમ પ્રેમ પરબ્રહ્મ.

સ્થૂલ પ્રેમ, સૂક્ષ્મ પ્રેમ, વિશ્વ કંદેરા મન્ન પ્રેમ;
 સૃષ્ટિનો સુવાસ પ્રેમ, પ્રેમ તેજ કંદેરા પાર :
 પરમ પ્રેમ પરબ્રહ્મ.

આત્મના વિકાસ પ્રેમ, જીવનપ્રકાશ પ્રેમ,
 પ્રેમ-પ્રેમ, સર્વ પ્રેમ : પ્રેમનો આ પારાવાર :
 પરમ પ્રેમ પરબ્રહ્મ.

૪૩

પરમ શબ્દ એ સુણો,

હો ! પરમ શબ્દ એ સુણો,

બોલે બ્રહ્માંડે બ્રહ્મખંડરી તણો ;

રટે આનન્દ-આનન્દ સ્થૂલસૂક્ષ્મનાં કણો :

પરમ શબ્દ એ સુણો.

એ શબ્દ કેા ગહન આત્મિક વાણુ બોલે,

એ શબ્દ વીધી ત્રણુ લોક અપાર ડોલે.

મન્દ-મન્દ જેમ ફેરે મધુર ફૂલડાં સખિ !

ચન્દ્ર-ચન્દ્ર જેમ વહે અમૃતચન્દ્રિકા, સખિ !

એવી ધીરી.

એવી ધીરી એ અધીરી ! બળે બ્રહ્મખંડરી :

પરમ શબ્દ એ સુણો.

માની મહાસમય માનવભાગ્યનો, હો !
કલ્યાણમંગલ ભણે મુરમંડલીઓ.

ગાજે દેવતાનાં દુંદુભા આનન્દનાં.
ગીત નન્દનનાં નન્દિની ને નન્દનાં :
ઉડે પડથો અનન્તતાની ઝાડીમાં ઘણો,
ઝીણી તારલીનાં કિરણ સરિખડો ઝીણો ઝીણો :
પરમ શબ્દ એ મુણો.

૪૪

પિયુ ! પ્રેમનું પ્રભાત,

પિયુ ! પ્રેમનું પ્રભાત,

પ્રગટયા પ્રકાશ પરમ સ્નેહના ને !

પિયુ ! ઉતરી એ રાત,

પિયુ ઉતરી એ રાત.

સૂરજો તપે છે દિલે-દેહમાં ને !

અમે આશાને આંગણે ઉભાં હતાં;

અમે લાવીનાં આલમાં નેતાં હતાં;

ઉગી ભાગ્ય કેરી ભાત,

ઉગી ભાગ્ય કેરી ભાત.

ઉઘડયા ઉભસ સૌભાગ્યના ને !

પિયુ ! પ્રેમનું પ્રભાત.

૪૬

પુરના પરદેશી ! અમારે તીર્થે ય આવજો:
ગો આતમદેશી ! આત્માને તીર્થે ય આવજો.

ગંગા નથી, સ્નેહગંગાનો ઘાટ આ
ત્હમારે પગલે મુહાવજો :

પુરના પરદેશી ! અમારે તીર્થે ય આવજો.

જોગી-વૈરાગીની સાથે સન્દેશણ

પુણ્યાળ ! પુણ્યનો કહાવજો :

એ તીરથવાસી ! આત્માને તીર્થે ય આવજો;

ઉરના જગવાસી ! અમારે તીર્થે ય આવજો.

૪૬

પેલા આલઝરખે અલંગ
સજનિ ! સ્વર્ગનાં વાગે મૃદંગ.

ધીરાં હો ! ધીરાં, હૈયાં શાં, વાગે,
જગમાં પડે પડછન્દ;
ધિનિહિટ ધિનિહિટ મધુરાં શાં ગાજે
આયુષ્યના આનન્દ :

પેલા આલઝરખે અલંગ
સજનિ ! સ્વર્ગનાં વાગે મૃદંગ.

ઊર-ઊરને આમ-ત્રણ આવે,
ચાલ સખિ ! દેવદાર;
પ્રેમનો પારાવાર ડોલે ત્હાં,
પૃથ્વીમાં સ્વર્ગી ઉતાર :

પેલા આલઝરખે અલંગ
સજનિ ! સ્વર્ગનાં વાગે મૃદંગ.

૪૭

પ્રભો તુજ દારમાં ઉભી જગાવ્યો મહેં અહાલેક !
જગતના ચોકની વચ્ચે જગાવ્યો મહેં અહાલેક !

નથી લીધી પ્રભો ! દીક્ષા, નથી ઓઢી કંઈની ;
નમી તુજ પાપ છું તહેવો જગાવ્યો મહેં અહાલેક !

કમંડલ માહરૂં ખાલી, ભર્યું તુજ અક્ષયપાત્ર ;
દીડી લંડારમાં લિક્ષા, જગાવ્યો મહેં અહાલેક !

ધટા ઘેરી પડી નભની, ન મુજ નયનો ભેદે ;
અવણુ તે ભેદશે તારાં ? જગાવ્યો મહેં અહાલેક !

વિરાજે છે તું દિલ્લદરિયાવ, અયિ અદ્ભુત યજમાન !
અણુ શું તો અમીકણુ દે, જગાવ્યો મહેં અહાલેક !

ધડાવી પાવડી જગનાથ ! પ્રવૃત્તિ કરી ;
ચહડી તે પર જીવન ધપતાં જગાવ્યો મહેં અહાલેક !

નાવી કાંઈ મળે તહો ચે મળ્યું દર્શનનું દાન :
મળી-મળગી માટે મીટ, તે જગાઓ મહેં અહાલેક !

જાડી ઝાળા રહી અધૂરી, જરી તલ ભીંજાયું ;
જડયું જીવનું જીવન મહાઈ, જગાઓ મહેં અહાલેક !

જગતના ચોકની વચ્ચે જગાઓ મહેં અહાલેક !
પ્રભો ! તુજ દારમાં ઉભી જગાઓ મહેં અહાલેક !

૪૮

પ્રીછજો એ પ્રેમને, હો પૌરવકુલમોર !

આપ ચન્દ્રદેવ, એ ચતુરા છે ચંદ્રાર.

આભકાંઠે ઉભી જગ કરે છે આકાંઠાર :

એક એને નહિ ઉગળો ? અમૃતના ચોર ?

આપ ચન્દ્રદેવ, એ ચતુરા છે ચંદ્રાર.

આહું જૂવે, પાછું જૂવે, સંકારે સાળુકાર;

અણખોલી ઉડતી કરે આંખડલી મદ્યોર :

પ્રીછજો એ પ્રેમને, હો પૌરવકુલમોર !

૪૯

પ્રેમનો પદારથ પારખો, રે પરખન્દા સન્તો !
 કામનાનાં કૌવચ જોળખો, રે પરખન્દા સન્તો !

આ શુકે ઉગ્યો, તે ગુરુ ઉગ્યો.

તેહો ય અજવાળાં આભે ન ધાય;
 પણ ચન્દ ઉગ્યે જોળખાંખડી
 પેલાં અન્ધારાં રાતનાં ચોવાય
 રે પરખન્દા સન્તો !

કામનાનાં કૌવચ જોળખો રે પરખન્દા સન્તો !
 પ્રેમનો હીરલો પારખો, રે પરખન્દા સન્તો !

૫૦

પ્રેમાનન્દજ્યોત જાગી આજ પ્રેમમન્દિરે ;

પુણ્યનાં પ્રારબ્ધ નેને દેવના દીવા કરે :

પ્રેમાનન્દજ્યોત જાગી આજ પ્રેમમન્દિરે.

શુભના મન્દેશ વાયા, આવ્યા પ્રેમભોગીરાયા;

અમૃતની ભરતી દિશની ઉર્મિઉર્મિએ તરે :

પ્રેમાનન્દજ્યોત જાગી આજ પ્રેમમન્દિરે.

જેબજેબમાંથી શુંજે પડ્યા આ પ્રેમકુંજે;

પ્રેમદેવની ઘૂમે છે આરતી ઉરે ઉરે :

પ્રેમાનન્દજ્યોત જાગી આજ પ્રેમમન્દિરે.

૫૧

ફલ વીણી વીણી ગૂંચો મહેં તો હાર રે,
હું તો વેચવાને નીસરી.

ફલડે વધાવે, આવો, નાનકડી નાર :

કાઈ લેશે કે ?

મૂલવશે કે ?

ફલ વીણી વીણી વિ.

પુણ્યરંગી મોગરા ને પાપરંગી ડમરા :

પ્રેમમાં પરાવી મહેં તો આંસુડાંતી ધાર :

કાઈ લેશે કે ?

મૂલવશે કે ?

ફલ વીણી વીણી વિ.

૫૨

અતાવો કાઈ પ્રેમની ઓ કુંજ કેરી કેડી :
 હૈયાવેદ્યણુ મોરલી મનમોહને ત્યાં છેડી;
 અતાવો કાઈ પ્રેમની ઓ કુંજ કેરી કેડી.

કવિતાના કાડ ભરી, પ્રેમનાં પીયૂષ ભરી
 વાડીઓ ન લેશો કાઈ વેડી ;
 કારમા કામણુના-રૂપના લાવણ્યના ઓ
 મોહિનીના મંડપે મદને તેડી :
 અતાવો કાઈ પ્રેમની ઓ કુંજ કેરી કેડી.

૫૩

બાલા ! ઉગે ઉગે ત્યાં વળી આથમે રે લોલ;
 બાલા ! ઉદયસ્ત વાદળીને પાંખ;
 મ્હારે નેવી નેવી, ને રેવી ઠરી રે લોલ.

બાલા ! ઉઘડે ઉઘડે ત્યાં ખીડાય છે રે લોલ;
 બાલા ! મટકાં એ વીજળીને આંખ;
 મ્હારે નેવી નેવી ને રેવી ઠરી રે લોલ.

✽

૬૪

ખોલે-ખોલે છે ગિરિઓમાં મોર,
 દેવડ ટહુકો કરે;
 મ્હારે અન્તર ઉછળે અંકાર,
 જીવન ઝોલે મ્હડે.

નથી જીવનનો ખોલ ન્યા! એ,
 નથી ટહુકો એ આત્મનનો;
 નથી ઉરઝરણાં,
 એ બ્રમરમણા;
 એ ધોર ધ્વનિ કંઈ વનવનનો.

ખોલે-ખોલે છે શિખરોમાં દેવ,
 દેવીઓ હાસ્યે હસે;
 મ્હારા આયુષ્યનો અવશેષ
 શિખરે તે વગડે વસે.

નથી જગતનો મન્ત્ર જાણ ! ઝો,
 નથી નહોતરૂં એ અમરોનું :
 નથી પ્રભુપ્રેરણા,
 એ મહુ બ્રમણા :
 એ ઇન્દ્રગગ કંઈ અમરોનું.

જોલે—જોલે છે ગિરિઓમાં મોર,
 હેલડ ટહુકો કરે :
 મહારે અન્તર ઉજળે અંકારે
 જીવન જોલે મહંડ.

૬૬

જ્ઞાતાં જ્ઞાતે પાથયું સુખકુંજ સમ કાંકુ

ત્યાં એકલો ઉડું

જન, જગત, સૂર્ય, મુહુર્ગી જ્યોત્સ્નાઃ વિશ્વ બહુ રૂંડું

પણ એકલો ઉડું

બીડ્યાં પ્રગટતાં પાંચ મહેં, પડ્યો પડ્યો 'અહાલેક'

મુડ્યું સાધુઓએ 'ભેખ'

હિમમાળ કેરાં શિખરશિખરે રાખે એ કુંડું :

તું એકલો ઉડું

રસના ઉછળતા મોજ ! અધિ સૌન્દર્યના સિન્ધુ !

મુજ ખૂટિયાં શિન્દુઃ

વિધુભાસ ! મા જગતી મહને, પડશે રખે રૂંડું :

તું એકલો ઉડું

ગર્જે મહાનદ ખીણ ભરી, નભ એ ઝીલે ઝમકાર,

લીપણ દળે જલધાર;

આઘી ગુફાઓ ભેગીની, ગૂઢ મન્ત્ર ત્યાં છોકું:

ને એકલો ઉડું.

દીધું વિધિએ તે પીધું, લીધું રૂપ અવધૂત ધોર,

તોડી જગતના તોર;

ભયભૂલણી જગજલ છો ભાળે હવે ભૂંડું :

હું એકલો ઉડું.

મંઝવે મનુજને એવી આ વનવન વહે એકાન્ત,

પશુખોલ પડિયા શાન્ત;

અધોળ કરી આનન્દના વાઘા વિરલ આહું,

ને એકલો ઉડું.

સુન્દર ભલે સૃષ્ટિ હજો મનમોહિની અભિરામ,

ન્યારાં અમારાં ધામ;

એકાકી આભે ઉતરી, એકાકી ભભી, જુડું :

હું એકલો ઉડું.

૫૬

ભવસાગરમાં ડોલે હો ! માનવનાંવ.

જો ! પૂર ધૂમે,

તોફાન ઝઝૂમે;

કાલના તરંગે હો ! કરે આવળાવ,

માનવનાંવ.

મહાસાગરમાં ડોલે હો ! માનવનાંવ.

૬૭

મનનો હરનાર મનોહર ઝો,

હું ક્યાં શોધું

મનનો હરનાર મનોહર ઝો ?

સખિ ! કઈ કુંજે મનનો હરનાર મનોહર ઝો ?

છવનનીર મ્હારાં ઘેરાં ઘેરાં બહેનારાં,

જલ કુરે કાંકડે ઉભો ઝો;

પાટ લરીને ઊંડો પડાયો પાડ્યો રૂંડો;

હુંયે તો હેતથી ઝીંચ્યો ઝો :

કયમ જય ઘડી યે ભૂંચ્યો ઝો ?

મનથી વરી છું બહાસમો ઝો :

હું ક્યાં શોધું

મનનો હરનાર મનોહર ઝો ?

સખિ ! કઈ કુંજે મનનો હરનાર મનોહર ઝો ?

૬૬

મેના ખોપટછતે વિનવે રે,
 કેસડાં શાં અશિયાળાં નાક
 ખોપટ ! તુમે કયમ કીધાં રે ?

લીલાં આંગલિયે પાંદડાં રે,
 ત્રીણી મનોહર પાંખ
 ખોપટ ! તુમે કયમ ધરી રે ?

અમૃતકંઠની માધુરી રે,
 નયણાંમાં નેહ હસન્ત :
 ખોપટ ! તુમે કડાં પામ્યાં રે ?

વળતા પોપટજી બોલ્યા રે,

એક દિન લાગ્યો'તો થાક :

મેના ! બહાણું બહુ વીત્યાં કે ?

ઉડતો થંભ્યો આ આંખલે રે;

ભાળી તમ રસભરી આંખ :

મેના ! તહમે નવ જાણો કે ?

આવીં બેઠો સુખસહોડમાં રે,

પછી લાધો વેશી વસન્ત :

મેના ! તહમે વીસર્યાં કે ?

૫૨

મહારી ભરછક હેલ છલકાય રે,
 સખિ ! નમતાં હું નીતરે;
 મહારે અઢળક ઉર ઢળી જાય રે,
 સખિ ! નમતાં હું નીતરે.

મહારી હેલ, તહેવું રૂપ;
 મહારા રૂપ જોવું ઉર :
 મહારા હૃદય સમું હશે લક્ષાટ કે ?
 સખિ ? નમતાં હું નીતરે.

મહારી ભરછક હેલ છલકાય રે,
 સખિ ! નમતાં હું નીતરે.

૬૦

મહારે હી'ચક્રા રે અમરવેલડીની માંલ;

અમરવેલડીની માંલ;

અમરવેલડીની માંલ;

મહારે હી'ચક્રા રે અમરવેલડીની માંલ.

વીજળી જયમ ગગન માંલ,

કવિતા કવિનયન માંલ,

જોમ હી'ચી હૃદય માંલ

ત્રેમરાય

ગાય:

ત્રેમહી'ચક્રા રે હૃદયવેલડીની માંલ;

હૃદયવેલડીની માંલ;

હૃદયવેલડીની માંલ;

ત્રેમહી'ચક્રા રે હૃદયવેલડીની માંલ.

૬૧

યૌવન બોલાવે આ વાર
 મુણ્ણે ઉરના એ ટહુકાર:
 સખિ ! સૌભાગ્ય તણા સતકાર:
 યૌવન બોલાવે આ વાર.

પવન નાણી સદરી-સદરીમાં ઉડેના એ ઉચ્ચાર:
 દિશદિશ કંઈ કંઈ કહેણુ કદાવે:
 આણુમોટ્યાં આમન્ત્રણ આવે.
 રસની ઝાંઝરીના ઝબકાર.
 ભણે જો ! ભવના વ્યવ્યકાર.
 યૌવન બોલાવે આ વાર.

૬૨

રમ્ય લહરીઓ હૃદયની હાસે,
 મરકત્તડાં ગરી કાન્ત વિકાસે;
 મુતનૃસતાના આદર મધુરા
 યાસે ! આ જ્ઞાને ?

આત્મનૃ લગી લગી પાસવ ટાળે,
 લોચન કંઈ કંઈ પ્રશ્ન નિહાળે;
 દીન વદનના અનિમિષ ઉપકા
 યાસે ! આ જ્ઞાને ?

૬૩

લોકલોકની બોલી બોલો

શત્રુ જીવ શરદઃ ;

ધર્મના પ્રતિપાલનાથે,

પ્રભુના જયમન્ત્રગાથે

શત્રુ જીવ શરદઃ.

જ્યાં સૂધી વહે ગંગ ભૂમિ પાવન કરી,

જ્યાં સૂધી ગંગે મહોદધિ જગ ભરી,

ત્યાં સૂધી તવ અમલ યથ

હો અચલ કાલતરંગમાં :

શત્રુ જીવ શરદઃ.

દેવ—માનવ સર્વ જોતો

શતં જીવ શરદ્ :; .

દેશના ઉદ્ધાર કાળે,

લોકનાં કલ્યાણ કાળે,

શતં જીવ શરદ્ :.

જ્યાં સુધી છે નિયમન્યાય સુઉત્તરવર્ણા,

જ્યાં સુધી છે સૂર્યસોમ પ્રભાવતાં,

ત્યાં સુધી તવ અમલ યશ

હો અચલ કાલતરંગમાં :

શતં જીવ શરદ્ :.

૬૪

વનવનનાં અન્ધારાં વામશે.

હો ! આવશે એવાં કે આહનાં તેજઃ

હો ! સન્તત ! એવાં કે દેવનાં તેજ.

જેવો વિશ્વ પ્રકાશી ઓમ, વિશ્વે પ્રાતઃસમેતો રવિ,
જેવો રાત્રિ સુષાવી ચન્દ્ર ચમકે પીથૂપતો રાજવી,
જેવાં એ કિરણો અતસ્ત ધ્રુવનાં આવન્ત મિષાન્મિષે,
એવાં વચ્ચે અહનાં કિન્નરશે. અન્ધાર ઉન્નયશે.

જગજગનાં અન્ધારાં વામશે.

હો ! આવશે એવાં કે દેવનાં તેજઃ

કિરકિરનાં અન્ધારાં વામશે,

હો ! આવશે એવાં કે અહનાં તેજઃ

હો ! સન્તત ! એવાં કે અહનાં તેજ.

૬૫

વિરાટનો હિન્ડોળો ઝાકમળોર;
 કે ચાલને મોલે બાંધ્યા દોરઃ
 વિરાટનો હિન્ડોળો.

પુણ્યપાપ દોર, ને ત્રિલોકનો હિન્ડોળો,
 કરતી કૂમતડાંની દોરઃ
 ફૂદડીએ—ફૂદડીએ વિધિના નિર્માણમન્ત્ર
 ટહુકે તારલિયાના મોરઃ

વિરાટનો હિન્ડોળો ઝાકમળોર.

૬૬

વેણુ લઇયે ને દઇયે,
 હેયાની, સૈયા !
 વેણુ લઇયે ને દઇયે.

તું જગમોહન,
 હું રસશોભન;
 દિકને વસ્ત્રાં લરિયે;
 હેયાની સૈયા !
 વેણુ લઇયે ને દઇયે.

તું નટનાગર,
 હું રૂપસાગર;
 ભરતી અંધ લરિયે;
 હેયાની, સૈયા !
 વેણુ લઇયે ને દઇયે.

૬૭

શુભના શુક્રને હો ! સંચરે, મહારાજ !
 રણને છતીને બહેલેરા વીર ! પધારજે,
 મહારા રાજ !

જગને જયકંઠે ધરણી ધૂળાવજે,
 મહારા રાજ !

ઘોડો મહારો યશપંખાળો, ને ઉડશે:

ઘોડો મહારો જયપંખાળો, ને છતશે:

ગરબો રણબજાર જો ફરફરે, મહારાજ !
 સૂલટોનાં હૈયાં જોવાં રણની રમણે ચહડ્યાં,
 મહારા રાજ !

શરનો મહેરામણ ઉલટયો, મહારાજ !
 વીરો ફરા પગના પદે છે પડછન્દવા,
 મહારા રાજ !

શુભના શુક્રને હો ! સંચરે. મહારાજ !

૬૮

‘ સખિ ! નવવસન્ત સ્તર મધુમધુરા ધીરા કાવશે,
 સખિ ! નવકુસુમો પૂરશે સમીરે સૌરભભાર ;
 સખિ ! નવરસીલી કાન્તિ નયનનયનમાં આવશે,
 ત્હારે સંભળાશે કંઈ પ્રીતમના શુંગર : ’
 દૂતડાં ! પ્રિયના હૃદયે જાઈને ફેટેલે એટલું.

❧

૬૯

સખીજન ! ફૂલફૂલનાં એ ગાણુ

ભલી હો ! મારો મા મુજને :

અન્તઝાળ જલાવી ન સમઘે

શાપ થશે તુજને :

ભલી ઓ ! શાપ થશે તુજને :

સખીજન ! ફૂલફૂલનાં એ ગાણુ વિ.

અમે પુણના પરિમળે વધાવિયે તહને.

નહી : રસના એ દીપથી જલાવો છો મહને.

તહારા અંગથી અનંગના કુવારા ફેાડિયે;

તહારાં આંખ વદન હૃદયમાંથી કિરણુ ખોલિયે;

અહો ! હિરનાં અમીઝરણુ ધૂળમાં ન ઢોળિયે.

ભલી હો ! મારો મા મુજને.

અન્તર્ઝાળ જાણી ન શમયે

સાપ થશે તુજને :

અહીં એ ! સાપ થશે તુજને :

સખીજન ! કૂલકૂલનાં એ ગાણુ વિ.

૭૧

સહિયર ઝીલવં ૩

સહૃણાં ઇવનવનનાં સ્વપ્નાં

પૃથ્વિના છેડાએ ન્યાંદી વિરમના,

આલના પડદાએ ન્યાંદી સટકતા ;

અદ્વપડિયાળી આંખડી શાં ઉવડતાં

ઇવન કેરાં સ્વપ્ન ન્યાંદી અગકતાં.

ગર ન્યાંદીની આંખડી શાં જળી જતાં,

દેખાઈ—દેખાઈને ઉડી જતાં :

અપકૃતી વીજ શાં રે

જગતમાં અપકૃતે ને ઉડી જાય :

જઈ હું ઝાલવા રે,

કિરણ શાં ઝાલ્યાં એ ન ઝાલાય.

કહેને, શાં હશે રે

એ અદ્ભુત વિધિયિત્રો મુજ તપનાં ?

સહિયર ! ઝીલજો રે

સલ્લણાં ઇવનવનનાં સ્વપ્નાં.

૭૩

સાગર સખે ! મુજ કાનમાં એવું કંઈ તો ગા;
જીયું મીઠું લાગે મહતે એવું કંઈ તો ગા: .

સાગર સખે !

મહાભારતી તારાં ગીતણાં, ઘેરા તાનમાં બેઠો જીણ;
ગૂંદ અર્થ ના ઉકલી શકે, ઉકલે એવું તો ગા.

સાગર સખે !

શાશ્વત રહસ્યો ગર્જની ઝમકે તારી કરતાક;
સદમણું ન નેના તાક, કંઈ સદમણું એવું તો ગા.

સાગર સખે !

સદમણું ન તે મુજ દીનતા, તુજ વૈભવો વિસ્તર, સખા !
ન મુણ્યું ત્રિલોકે નાથ ! કંઈ એવું અહુર્નિશ ગા.

સાગર સખે !

મુજ ઉર તુજ પર ટાળીને હું પોલી છું ભરણત,
જાઉં ઉરમાં અચર્ય કંઈ બંરતો સખે ! તું ગા.

સાગર સખે ! •

અમૃતના કુંભ ભરી શાવિયા,

દેયાની હેલમાં રસધારને;

પાશે ભરથારને.

આર્યના સંસારને :

સકારી આત્મ કેરી આલસ.

પ્રભુહીલાલી રાગિણી.

લારી પૂજાનાં લાલસાર બધાએ અમૂલ્ય શાને રહે ?
મને એ અમુલ્યલામાં એમ બધી ફાળીલા. જાન હો ?
હે એ મો પૂજા કરમા પૂરી નયારે બનેતર તારાં શામું ?
'રથારે વિમુક્તતા લાગી હો' આત્મકુંજ એ શો' આમું ?
જગતનાં ભયભરી જાણનાં સૌ વિચારાદે ભયોં સંભળું
એકેએકે ભયે રહ્યાં મળાએકેકે પૂજાનાં આજે અમળું.
મોરે જગતનાં લાલસારે આ મો ફરારી સંયોગ લા ?
એવેલા ઝંઝારાવ વરણેકી મારે ભરણી વિયોગ લા !
મારા ઉરભરેલા અમંડ આતે અમંડના આતે મો
મારા મૂળા આવાને એ પદલા પદલાના એ માસે - ૧૦

કેવું અહીં જયનાં અમિતપ્રાપ્તિમારે ભભૂતનાં ફાળે
મને એ ફાળે ફરવે પૂરા મારે કાદ ઉવેર લા શીડો
આતે નિર્વાણના મુદ્દિ મારે મધ્યાં પૂર બાહ્યે પીડી
મારી ભરણી અમિત ફાળનાં લઈ ભરું એ મેં જીવી.
આલ્યા એકેએકે કીતા ત્યાં જગત હેરા સંજાવાતો
ત્યાં આગળ જગત રાખે-એવી અમાર ફરવું ભાગો
પૂરા કીતા એકેકે વડારે જગત ભાવનાં અમરના મો
એને અમૂલ્યલામાં મળે ત્યાં રે મને ભરવનાં ભો
એહો એ જગતપ્રભુતા આવી રથારે પ્રભુપ્રકાશ લીધું
એહો એ અમૂલ્ય અનુભવ વરણે મેલા આતું અવેલાધું. - ૨૦
એવી અમૂલ્ય લાતે ફરવી એવી ફરવી ફરવા પ્રમિદિ
એવી પ્રમુદ્ધતા મેળાને લેવું સાચી એકેકે પ્રમિદિ -

લગ્નના
સાવિત્રી.

૭૪

સૂતા આ સરોવરે આવો.

ઓ રાજહંસ ! સૂતા આ સરોવરે આવો;
જૂનાં એ ગીતને જગાવો,

ઓ રાજહંસ ! સૂતા આ સરોવરે આવો.

ક્યાં શુભ માનસર ? ક્યાં અમ રંક આરો ?

ક્યાં પુણ્યશ્વેત વપુ ? ક્યાં ગિરિ આ અમારો ?

ઓ દેવપંખી ! કંઈ દેવી નથી, તથાપિ
ઉદારવા અમ સરોવરિયે પધાગે.

લીલા હોડેન્તા કાંઈ, કંઈ મગ્નના.

રનેરૂ નમન્તાં ધીર પગલે લલગનાં,

અમારાં નીર આ સુદાંચા :

ઓ રાજહંસ ! હૈયાને સરોવરે આવો;

હૈયાને સરોવરે આવો,

ઓ રાજહંસ ! હૈયાને સરોવરે આવો.

મુખડે શું કરચલી પાડતો ! અવગણુ મ્હને, ન વિમાસતો ;
 ગા ગા ચિરસ્થાયી ગાન તુજ, સ્હમજે ય ત્હેને ગા.
 સાગર સખે !

ત્હારે જગતને બોધવું, પરમાવધિ સત્ય શોધવું ;
 હું શ્રાણુ ? ગુરુ કર્તવ્ય આચરતો સખે ! લગ્ય ગા.
 સાગર સખે !

તું તો અમિત ઉદાર રાજે, હું જાણુડી ચન્દા ;
 અહો ! મહાભાવ રાજવી ! તુજ રાજગીત તું ગા.
 સાગર સખે !

તુજ પ્રાણમાં અમી રેડવું, રેડી પછી મ્હારે જવું ;
 હું આથમીશ. અણુઆથમ્યાં કંઈ ગીત ત્હારાં ગા.
 સાગર સખે !

મેઘ ગાજે, ઢાલ ગાજે, ગાજે ચૌદે બ્રહ્માંડ ;
 પણ તેથી યે પર પ્રભુવર ગાજે, તે ગીત લઈ લઈ ગા :

સાગર સખે ! મુજ કાનમાં એવું અલૌકિક ગા :
 જીવ્યું જીવ્યું લાગે મ્હને એવું હવે પ્રિય ! ગા :
 સાગર સખે ! મુજ પ્રાણમાં એવું અમુલ્ય ગા.

૭૪

સત્તા આ સરોવરે આવો.

ઓ રાજહંસ ! સત્તા આ સરોવરે આવો;
જૂનાં એ ગીતને જગાવો,

ઓ રાજહંસ ! સત્તા આ સરોવરે આવો.

ક્યાં શુભ માનસર ? ક્યાં અમ રંક આરો ?

ક્યાં પુણ્યસ્થેત વપુ ? ક્યાં ગિરિ આ અમારો ?

ઓ દેવપંખી ! કંઈ દેવી નથી, નથાપિ
ઉદ્ધારવા અમ સરોવરિયે પધાવો.

હીન્ના હોંકન્તા કાંઈ કંઈ મગ્નના,

સ્નેહે નમન્તાં ધીરે પગલે સજ્જનનાં,

અમારાં નીર આ શુદ્ધાવો :

ઓ રાજહંસ ! દેયાને સરોવરે આવો;

દેયાને સરોવરે આવો,

ઓ રાજહંસ ! દેયાને સરોવરે આવો.

૭૫

સ્મરણ ! મા સતાવો, હું ગહાવરી.

મન્દરંગ આભે પ્રયાં, કુંકુમચન્દન લાલે કર્યાં :
ફલફૂલે ચોક ભર્યાં :

નેવાં ને રેવાં, એહ નેવાં ને રેવાં :
અલખેલડાનાં પ્રેમરંગે મહોવાં.
વિલાસરંગે મહોવાં :

કીકી-કીકીમાંથી ભ્રમર છૂટે:
કંજો, ને દાહ દે એ દિલને :
રોમ રોમ ફૂવારા ફૂટે:
કંજો, ને શાપ દે અનિલને.

સ્મરણ ! મા સતાવો, હું ગહાવરી.

૭૬

હું તો જોગણુ યત્ની છું મ્હારા વહાલમની;
વહાલમની,

પ્રેમઆલમની ;

હું તો જોગણુ યત્ની છું મ્હારા વહાલમની.

વનવનના મહેલ પ્રીતમ ! ત્હારા વિણુ મૂના છે;
તીરથના ઘાટ પ્રીતમ ! જોગીથી જૂના છે;

રસિકા એ રસના ઉપાસકની :

હું તો જોગણુ યત્ની છું મ્હારા વહાલમની.

નરતરને પાને પ્રીતમ ! ભાગ્ય જે ! ત્હાં છે;
રેખારેખામાં પ્રીતમ ! નામ જે ! સ્હાં છે;

દાસી એ દિલના દિલાવરની :

હું તો જોગણુ યત્ની છું મ્હારા વહાલમની.

૭૭

હો જયા ! વીતી વિતકની વધાઇઓ ;
 વીતી વિતકની વધાઇઓ,
 દેવોના દેવની દુહાઇઓઃ
 હો જયા ! વીતી વિતકની વધાઇઓ.

હતાં રાજ્ય ને પાંડ, મહેલ હતા મનમાનતા;
 વનમાં તીરથઘાટ ઝૂંપડાં જે ના જડ્યાં.
 વીતી વિતકની વધાઇઓ,
 દેવોનાં દેવની દુહાઇઓઃ
 હો જયા ! વીતી વિતકની વધાઇઓ.

દિલમાં મહારે લહાય, દુનિયાં તહેમાં પરજળે;
ઐ અગ્નિ હોશાય એવું જ્યન્ત ! વર્ષજે.

વીતી વિતકની વધાઈઓ,
 દેવોના દેવની દુહાઈઓ.
 હો જયા ! વીતી વિતકની વધાઈઓ.

ઉઘ્યાં દુઃખનાં ઝાડ, એ પાને પાને પ્રેમ છે;
 પડ્યા વિતકના પહાડ, એ પથર પથરમાં પ્રભુ.

વીતી વિતકની વધાઈઓ,
 દેવોના દેવની દુહાઈઓ:
 હો જયા ! વીતી વિતકની વધાઈઓ !

૭૮

હો-ઓ ! દુઃખનો દિવાસો એક યોગીનો અંચળો;

હો-ઓ ! પ્રારબ્ધનો પાસો એક યોગીનો અંચળો.

જે કાન્ત છે કેસરીનો મુવર્ણ,

સંસારનો જેહ દિરણ્યવર્ણ,

જે વિશ્વસાહવતું મુન્દર મૂર્ચતેજ :

યોગી જનનો સહસ્રલગ તે અલ્પલૃપ્તે જ લેખ.

હો-ઓ ! સંસારની શાન્તિ એક યોગીનો અંચળો;

હો-ઓ ! આત્માની કાન્તિ એક યોગીનો અંચળો.

૭૯

આપો એ આશીર્વાદ, સજનસજની હો !

ભાષો એ કલ્યાણમન્ત્ર, ભાગ્યજનની હો !

ચિરંજીવ—ચિરંજીવ હો !

અમ ભરતભૂમિ હો !

આપો એ આશીર્વાદ, સજનસજની હો !

રસવન્તી પુષ્પવન્તી પુણ્યવન્તી હો !

સુદક્ષવતી જીવનવતી

આત્મવતી પ્રભુપતોતી હો !

અમ ભરતભૂમિ હો !

આપો એ આશીર્વાદ, સજનસજની હો !

પ્રેયસ્કાંડથી અનિરામ,

પ્રેયસ્કાંડયાની વિશ્રામ;

પ્રેમધામ, પૂર્ણકામ, લેમકામ, શુણ્યધામ હો !

પ્રગ્નપ્રગ્નની પાવનકારિણી,

પૃથ્વીભૂપાળ, લાવતારિણી:

જાંડજાંડની ઉદ્ધારિણી:

મૃત્યુલોકની કસ્યાચિની હો !

શુવન સાક્ષ્યવન્ની, મૃજનહંતુસિદ્ધિવન્ની;

વિરાટને કિરીટ તિલકટીશડી સમ હો !

ઇતિહાસની અનસ્ત પરમ પૂર્ણિમા અમ હો !

મનુષ્યકુલની પ્રકૃષ્ણ નિત્યવસન્ત હો !

અમ લારનબૂમિ હો !

ભાગો ઓ કલ્યાણમન્ત્ર, ભાગ્યજનની હો !

ગાઓ ઓ મહાકથા મનુષ્યમોહિની,

અહો ભારતકુલ !

અનુક્રમ

ગીત

પાત્રું ક્રિયા ગ્રંથમાં છે ?

- મહારા ઝરૂણા વીર ! સાગરને તીર ૭ અર્ધશતાબ્દિના અનુભવ-
બોલ, પા. ૨૨
- ગાઓ એ મહાકથા મનુષ્યમોહિની ૧૩ રાજર્ષિ ભરત પા. ૩
- અનુભવમાલા લખું, ૬૮લાંક કાવ્યો, ભા. ૧
- કે ન લખું, ત્યાં ય શું ? ૧૪ લો, પા. ૧૧૨
- અમ કુંજ આજ ગ્રેમનાં પર્વ ૧૫ ગ્રેમકુંજ, પા. ૧૧૫
- અમારે આંગણે તો એકદા ૧૬ ૬૮લાંક કાવ્યો, ભા. ૧
- કાયલ હતી ૧૬ પેલીલો, પા ૧૫
- અમે અખંડ યૌવનની મૂર્તિઓ ૧૮ જ્યા-જ્યન્ત, પા. ૧૬૭
- અહો ! આથમે આળપંપાળ, ૧૯ ગ્રેમકુંજ, પા. ૮૮
- અંગોઅંગ ફેરાં ફટે ૧૯ ગ્રેમકુંજ, પા. ૮૮
- અહો ! જગતઝાળમાં તપ્યા ૨૦ ગ્રેમકુંજ, પા. ૫૨
- તપસ્વીઓ ! ૨૦ ગ્રેમકુંજ, પા. ૫૨
- અહો ! જોગી તણા જ્યદાર ૨૧ જ્યા-જ્યન્ત, પા. ૧૫૭
- અધું પ્લહાંડ હારે ૨૧ જ્યા-જ્યન્ત, પા. ૧૫૭
- અંહો ! દૂર દૂર દરના દરવેશ ! ૨૩ જ્યા-જ્યન્ત, પા. ૧૮૧
- હો ગોપીન્દ ! ૨૩ જ્યા-જ્યન્ત, પા. ૧૮૧

અહો ! ધન્ય-ધન્ય ! હો !

પ્રહ્લાંડ કહે છે કે પ્રહ્લા છે. ૨૪ જયા-જયન્ત, પા. ૫૬

અહો ! પ્રેમભયોતિ ! પરમ

પ્રેમભયોતિ ! ૨૫ પ્રેમકુંજ પા. ૪૬

અહો ! પ્રેમના પરિમલે પ્રકાશતું

રે ! મ્હારું અંપાતું ફૂલ ૨૬ પ્રેમકુંજ પા. ૧૦૪

આવળે-આવળે યમુનાઘાટ

કેટલાંક કાવ્યો, ભા. ૨૦૦,

ત્યાં મળયું. ૨૭ પા. ૧૭

આવો અમારે આંગણે,

કેટલાંક કાવ્યો, ભા. ૧૯૦,

આવો કદી કદી. ૨૯ પા. ૨

આવો-આવો ! આવો-આવો,

સન્તન સહુ ! આવો આવો ! ૩૧ પ્રેમકુંજ પા. ૨૨

ઉગે છે પ્રભાત આજ ધીમે ધીમે

૩૨ જયા-જયન્ત, પા. ૧૨૦

ઉંચા આકાશ, મ્હારી બહેનડી !

૩૩ જયા-જયન્ત, પા. ૧૦૯

એક જ્યાં જા જલે તુજ નેનનમાં

૩૪ જયા-જયન્ત, પા. ૧૩૮

ગાય શા ગુણાનુવાદ ત્હારા !

કહો જયતિ જય ! ૩૭ પ્રેમકુંજ, પા. ૧૨૮

ધન ગગન મ્હડી દરે ધોર શોર.

૩૮ જયા-જયન્ત, પા. ૧૬૪

ચાલો, ચાલો, સલણી ! રસકુંજમાં

૩૯ જયા-જયન્ત, પા. ૫૨

ચાલો, ચતનની કુંજ નિહાળો, સર્પિા !

૪૧ પ્રેમકુંજ, પા. ૭૦

જગત મૂલે રસઝોલે

૪૩ પ્રેમકુંજ, પા. ૧૩૩

જગતની ભૂલભૂલમણીમાં

રણે ! ગાયુ ! બોલો પડનો ૪૪ રાત્રીનાં ભરત, પા. ૮૩

જયતુ !	અયિ !	જયતુ !		
	જગન્નેધ !	હારા.	૪૬	રાજર્ષિ ભરત, પા. ૮૫
જય	ત્રિભુવનેશ્વરી !		૪૭	પ્રેમકુંજ, પા. ૩૨
જયના	જયોતિ	જગત વધાવશે	૪૮	રાજર્ષિ ભરત, (નાન્દીને અન્તે)
જય !	જય !	કુમાર !	આવો	૫૦
જરા	બાકાને	બળતી		૫૦
	બચાવો,	સજન !	૫૨	જયા-જયન્ત, પા. ૧૭ ઇન્દુકુમાર, અંક ૧ લો,
જરી	તે	શાન્ત	લજ્જન	ધાર
			૫૩	કેટલાંક કાવ્યો, ભા. ૨ જો, પા. ૧૪
જોગીડા !	વસમી	આ વનની	વાટ	૫૫
ઝીલો	પ્યારે !	ઝીલો	જય	૫૫
		જે	ઝીલાયું,	૫૬
તરછાંડા	શું	હાથ ?	૫૭	જયા-જયન્ત, પા. ૧૭૮ કેટલાંક કાવ્યો, ભા. ૨ જો, પા. ૮૨
દિક્ષનાં	પીંજરમાં	પૂરાણી		૫૮
	પ્રેમની	પંખિણી	૫૮	રાજર્ષિ ભરત, પા. ૬૬
દેવ	દેવભાગથી	સન્તોષજો	૨	૫૮
ધન્ય	હો !	ધન્ય જ	પુણ્યપ્રદેશ	૬૦
નમેરા	જો	હૃદયના	ભાવ,	૬૦
		બહાલી !	૬૨	ચિત્રદર્શનો, પા. ૨ કેટલાંક કાવ્યો ભા. ૧ લો, પા ૪૮
નયાણાં	મહારાં	નીતરે	૬૪	કેટલાંક કાવ્યો, ભા. ૨ જો, પા. ૪

નાયુક્તાનાં કિરણ કરી દેવાં
દેવાં ઉઘાડજો ! ૬૬ નિશ્ચીના, પા. ૬૬

નેણુલે પધરાવી ચન્દ્ર ! પૂજનું-પૂજનું	૬૭	વિશ્વગીતા, પા. ૧૩૩
પધારો, પાંખીડાં પરદેશવારી હો !	૬૮	કેટલાંક કાવ્યો, ભા. ૧ લો, પા. ૨૧
પરમ પ્રેમ પરબલ	૭૦	જયા-જયન્ત, પા. ૧૩
પરમ શબ્દ એ સુણો	૭૨	જયા-જયન્ત, પા. ૧૭૫
પિયુ ! પ્રેમનું પ્રભાત	૭૪	જયા-જયન્ત, પા. ૧૨૫
પુરના પરદેશી ! અમારે તીર્થે ય		ઈન્દુકુમાર, અં. ૨ નો,
આવજો.	૭૫	પા. ૧૨૭
પેના આલઝરો અભંગ	૭૬	રાજર્પિ ભરત, પા. ૬૫
પ્રભો ! તુજ દારમાં ઉભી		
જગાવ્યો મહેં અહાલેક !	૭૭	પ્રેમકુંજ પા. ૭૩
પ્રીતજો એ પ્રેમનો, હો પોરવકુલમોર !	૭૮	રાજર્પિ ભરત, પા. ૧૦૭
પ્રેમનો પદારથ પારખો,		
રે પરખન્દા સન્તો !	૮૦	પ્રેમકુંજ, પા. ૩૦
પ્રેમાનન્દનયોત જાગી આજ		
પ્રેમમન્દિરે	૮૧	પ્રેમકુંજ, પા. ૧૧૪
ફલ વીણી વીણી ગૂંથ્યો મહેં તો		ઈન્દુકુમાર, અં. ૨ નો,
હાર રે.	૮૨	પા. ૬૫
ખતાવો કાંઈ પ્રેમની એ કુંજ કેરી કેડી	૮૩	પ્રેમકુંજ, પા. ૩૬
ખાત્રા ! ઉગે ઉગે ત્યાં વળી		ઈન્દુકુમાર, અં. ૧ લો,
આથમે રે લોત્ર	૮૪	પા. ૧૦૫
ખોલે-ખોલે છે ગિરિઓમાં મોર	૮૫	જયા-જયન્ત, પા. ૭૦
બહાંક બને પાથરું સુખકુંજ		ઈન્દુકુમાર, અં. ૧ લો,
સમ ઉકું	૮૭	પા. ૭૫

બવસાગરમાં ડોલે હો ! માનવનાવ	૮૯	જયા-જયન્ત, પા. ૧૪૩
મતનો દરનાર મનોહર જો	૯૦	રાગર્ષિ ભરત, પા. ૬૦
મેના પોપટછતે વિનવે રે.	૯૧	ઈન્દુકુમાર, અં. ૨ જો, પા. ૧૫
મ્હારી ભરજક હેલ છલકાય રે.	૯૩	ઈન્દુકુમાર, અં. ૨ જો, પા. ૮૦
મ્હારો હીંચકા રે અમરચેલડીની માંહ	૯૪	જયા-જયન્ત, પા. ૪૯
યૌવન જોલાવે આ વાર.	૯૫	રાગર્ષિ ભરત, પા. ૨૨
રમ્ય લકરીઓ હૃદયની હાસે	૯૬	કેટલાંક કાવ્યો, ભા. ૧ જો, પા. ૧૫

સોફસોફની જોલી જોસો

શનં જીવ શરદઃ

વનવનનાં અન્ધારાં વામશે	૯૭	જયા-જયન્ત પા. ૧૫૮
વિરાટનો હિંડોળો આકમલ્લેર	૧૦૦	જયા-જયન્ત, પા. ૧૩૧
વેળુ લછચે ને દછચે	૧૦૧	વિશ્વગીતા, પા. ૬
શુભના શુક્રને હો ! અંચરે મહારાજ !	૧૦૨	જયા-જયન્ત, પા. ૧૦૪
સખિ ! નવવચન્ત ચૂર		રાગર્ષિ ભરત, પા. ૧૧
મધુમધુરા ધીરા લાવશે	૧૦૩	વસન્તોત્સવ, પા. ૪૫
સખી જન ! ફૂલ ફૂલનાં જો ગાળુ		
લલી હો ! મારો મા મુજને	૧૦૪	રાગર્ષિ ભરત, પા. ૫૭
સગન ! ત્હારે નવન નાચે મોર	૧૦૬	વિશ્વગીતા, પા. ૪૨
સહિયર ! ઝીલજો રે		
સહાવાં છવનવનનાં રવનાં	૧૦૭	રાગર્ષિ ભરત, પા. ૨૦

મંદારી	આભ	કેરી	ઝાલરો	
સુન્દરી	ઉતરે	મંસારમાં	૧૦૯	રાજપિ ભરત, પા. ૧૫૭
સાગર	સળે !	મુજ	કાનમાં	કેટલાંક કાળો, ભા.
	એવું	કંઈ	તો	ગા ૧૧૧ ૧ લો, પા. ૯૩
સૂના	આ	સરોવરે	આવો	૧૧૩ જ્યા-જ્યન્ત, પા. ૩૮
સ્મરણુ !	મા	સતાવો,	હું	ગહાવરી ૧૧૪ રાજપિ ભરત, પા. ૪૨
હું	તો	જોગણુ	થની	છું
	મહારા	વહાલમની	૧૧૫	જ્યા-જ્યન્ત, પા. ૧૨૩
હો	જ્યા !	વીતી	વિતકની	વધાઈઓ ૧૧૬ જ્યા-જ્યન્ત, પા. ૧૪૮
હો—ઓ !	દુઃખનો	દિવાસો		ઇન્દુકુમાર, અં. ૨ જો,
	એક	યોગીનો	અંચળો	૧૧૮ પા. ૧૩૬
આવો	જો	આશીર્વાદ,		
	સજનસજની	હો !	૧૧૯	રાજપિ ભરત, પા. ૧૬૯
		કુલ	૮૦	ગીતો

31,477

મુદ્રક : મુદ્રણસ્થાન :
કેશવ હ. શેક,
ખડાયતા મુદ્રણકલા મન્દિર.
ચાર રસ્તા, અમદાવાદ

નેધારી આખ જેરી આધરો
 - સુન્દરી હિતરે મંસારમાં ૧૦૯ રાજર્ષિ ભરત, પા. ૧
 આગર સમે ! મુજ કાનમાં કેટલાંક કાળો, ૮
 - એવું કંઈ તો ગા ૧૧૧ ૧ લો, પા. ૬૩
 સુના આ મરોયરે આંધા ૧૧૩ જ્યા-જ્યાન્ત, પા.
 સ્મરણ ! મા સતાવો, હું બહાવરી ૧૧૪ રાજર્ષિ ભરત, પા.
 હું તો જોગણુ થની છું
 મહારા વહાલમની ૧૧૫ જ્યા-જ્યાન્ત, પા.
 હો જ્યા ! પીતી વિતકની વધાઈઓ ૧૧૬ જ્યા-જ્યાન્ત, પા
 હો—ઓ ! દુઃખનો દિવાસો ઇન્દુકુમાર, અં.
 એક મોગીનો અંચળો ૧૧૮ પા. ૧૩૬
 આપો ઓ આશીર્વાદ,
 મનનસજની હો ! ૧૧૯ રાજર્ષિ ભરત, ૧
 કુલ ૮૦ ગીતો

મુદ્રક : મુદ્રણસ્થાન :
કેશવ હ. શેઠ,
ખડાયતા મુદ્રણકલા મંદિર.
ચાર રસ્તા, અમદાવાદ

